Europaparlamentet
2024-2029

Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet

2024/2057(INI)

10.10.2024

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om Europaparlamentets rekommendation till rådet om EU:s prioriteringar inför det 69:e mötet i FN:s kvinnokommission
(2024/2057(INI))

Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet

Föredragande: Lina Gálvez

INNEHÅLL

Sida

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS REKOMMENDATION 3

BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN 7

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS REKOMMENDATION

till rådet om EU:s prioriteringar inför det 69:e mötet i FN:s kvinnokommission (2024/2057(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna rekommendation

– med beaktande av FN:s deklaration av den 15 september 1995, *Beijing Declaration and Platform for Action*, och slutsatserna från dess översynskonferenser,

– med beaktande av FN:s generalsekreterares rapport av den 13 december 2019 till kvinnokommissionen, *Review and appraisal of the implementation of the Beijing Declaration and Platform for Action and the outcomes of the twenty-third special session of the General Assembly*,

– med beaktande av det gemensamma meddelandet från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 25 november 2020 med titeln *EU:s tredje handlingsplan för jämställdhet – en ambitiös agenda för jämställdhet och kvinnors egenmakt i EU:s yttre åtgärder* (JOIN(2020)0017) och det åtföljande gemensamma arbetsdokumentet med titeln *Objectives and Indicators to frame the implementation of the Gender Action Plan III (2021-25)* (SWD(2020)0284),

– med beaktande av sin resolution av den 10 mars 2022 om EU:s tredje handlingsplan för jämställdhet[1],

– med beaktande av sin resolution av den 11 februari 2021 om framtida utmaningar för kvinnors rättigheter i Europa: mer än 25 år sedan Pekingdeklarationen och handlingsplanen från Peking[2],

– med beaktande av briefingen av den 18 september 2024 från generaldirektoratet för parlamentarisk utredning och analys, *Accelerating progress on Sustainable Development Goal 5 (SDG 5): Achieving gender equality and empowering women and girls*,

– med beaktande av rapporten från september 2024 från Förenta nationernas enhet för jämställdhet och kvinnors egenmakt och FN:s avdelning för ekonomiska och sociala frågor, *Progress on the Sustainable Development Goals: The Gender Snapshot 2024*,

– med beaktande av artikel 121 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet (A10-0000/2024), och av följande skäl:

A. Jämställdhet är en grundläggande princip för EU, som måste vara vägledande för EU:s yttre åtgärder.

[1] EUT C 347, 9.9.2022, s. 150.
[2] EUT C 465, 17.11.2021, s. 160.

B. Kvinnors mänskliga rättigheter och jämställdhet är inte enbart grundläggande mänskliga rättigheter utan utgör även en förutsättning för att främja utveckling och minska fattigdom samt en nödvändig grund för fred, välstånd och hållbar utveckling på jorden.

C. Vid den fjärde internationella kvinnokonferensen i Peking 1995 åtog sig 189 regeringar runtom i världen, inbegripet EU och dess medlemsstater, att arbeta för jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor.

D. Pekingdeklarationen och handlingsplanen från Peking utgör den mest omfattande globala agendan för att främja jämställdhet och ses som det internationella rättighetsregelverket för kvinnor, med en definition av kvinnors rättigheter som mänskliga rättigheter och en utarbetad vision om lika rättigheter, friheter och möjligheter för alla kvinnor i världen. Den bekräftades 2015 med mål 5 för hållbar utveckling, ”Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt”, bland de hållbara utvecklingsmålen som ingår i FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling, genom att fastställa mål och konkreta åtgärder för en rad frågor som påverkar kvinnor och flickor.

E. Med endast sex år kvar till tidsfristen för FN:s mål för hållbar utveckling 2030 har inte en enda indikator inom mål 5 uppnåtts fullt ut. FN bedömer att det behövs radikala åtgärder för att påskynda framstegen så att det inte tar 286 år att uppnå ett jämställt rättsligt skydd och att avskaffa lagstiftning som diskriminerar kvinnor.

F. I en FN-rapport om utvärderingen av hållbarhetsmål 5 från 2024[3] framhålls att det fortfarande finns sociala normer som rättfärdigar våld mot kvinnor och flickor, begränsar tillgången till hälso- och sjukvårdstjänster, tillskriver kvinnor allt obetalt omsorgs-och hushållsarbete och inskränker deras möjligheter att inneha ledande positioner.

G. FN:s generalförsamling har varnat för det aktiva motståndet mot framsteg på jämställdhetsområdet och det ökande bakslaget mot kvinnors rättigheter i många länder. Det finns ett uppenbart och brådskande behov att på nytt befästa åtagandena för verklig jämställdhet och kvinnors och flickors mänskliga rättigheter[4].

---

[3] FN, *Are we getting there? A synthesis of UN system evaluations of SDG 5*, mars 2024, https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2024/03/are-we-getting-there-a-synthesis-of-un-system-evaluations-of-sdg-5.

[4] FN:s generalförsamling, *Escalating backlash against gender equality and urgency of reaffirming substantive equality and the human rights of women and girls: Report of the Working Group on discrimination against women and girls*, 15 maj 2024https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g24/073/47/pdf/g2407347.pdf.

1. Europaparlamentet rekommenderar rådet att

(a) bekräfta sitt åtagande för Pekingdeklarationen och handlingsplanen från Peking och för alla de åtgärder för kvinnors mänskliga rättigheter och jämställdhet som anges i den; bekräfta sitt engagemang för kvinnors mänskliga rättigheter genom jämställdhetsintegrering inom alla politikområden och policycykler, genomförande av särskilda och riktade åtgärder för kvinnors mänskliga rättigheter och jämställdhet samt säkerställande av ordentlig jämställdhetsbudgetering,

(b) försäkra sig om att jämställdhet och kvinnors rättigheter genomförs fullt ut och med stolthet i alla delar av EU:s yttre åtgärder med hjälp av en tillräckligt finansierad, genusförändrande, inkluderande och intersektionell ansats,

(c) se till att parlamentet och utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet deltar fullt ut i beslutsprocessen om EU:s ståndpunkt vid det 69:e mötet i FN:s kvinnokommission (10–25 mars 2025); sörja för att parlamentet i god tid får korrekt information och tillgång till EU:s ståndpunktsdokument före förhandlingarna; och ytterligare förbättra det interinstitutionella samarbetet och de informella samråden, även före och under förhandlingarna, så att parlamentets prioriteringar införlivas på lämpligt sätt,

(d) utvärdera både de framsteg och de motgångar som konstaterats i samband med genomförandet av Pekingdeklarationen och handlingsplanen från Peking,

(e) blåsa nytt liv i EU:s insatser för att övervinna de återstående utmaningarna för ett fullständigt genomförande av Pekingdeklarationen och handlingsplanen från Peking; se till att EU föregår med gott exempel och inför kraftfulla politiska åtgärder för att hantera, bekämpa och förekomma bristande jämställdhet i alla dess former, och för att ge egenmakt åt kvinnor i all deras mångfald,

(f) upprepa att EU har en viktig roll att spela när det gäller att uppnå en jämställd värld genom att stödja partnerländer i arbetet med att motverka könsdiskriminering; se till att EU föregår med gott exempel och eftertryckligen uppmanar de fem medlemsstater som fortfarande inte har ratificerat och genomfört Istanbulkonventionen att göra det snarast möjligt,

(g) verka för lika möjligheter för alla på alla områden i livet, så att kvinnor i all deras mångfald kan förverkliga sin potential, särskilt när det gäller beslutsfattande, vare sig det rör sig om politiskt, ekonomiskt, akademiskt eller kulturellt sådant, vilket också är avgörande för god samhällsstyrning och utarbetande av politik; i detta sammanhang uttrycka sitt motstånd mot semiotiskt våld mot kvinnor i politiken, vilket upprätthåller och förstärker negativa stereotyper om kvinnor och avskräcker unga kvinnor från att ge sig in i politiken och offentligheten,

(h) betona att svagt politiskt ledarskap, bristande engagemang, dataluckor, otillräckliga investeringar och framväxten av rättighetsfientliga rörelser har pekats ut som hinder; därmed är det nödvändigt att främja kvinnliga ledare, öka investeringarna och genomföra omfattande politiska reformer för att få bort dessa systemiska hinder och uppnå ett verkligt jämställt samhälle,

(i) tillämpa jämställdhetsintegrering och jämställdhetsbudgetering inom alla EU:s politikområden, även yttre åtgärder, och föregå med gott exempel i detta avseende,

(j) förbinda sig att kontinuerligt utvärdera och proaktivt korrigera EU:s interna och externa politik med hänsyn till jämställdhet, jämställdhetsintegrering och jämställdhetsbudgetering,

(k) uppmana kommissionen att vidareutveckla och genomföra konkreta och välfinansierade planer och åtgärder för att hantera FN:s mål för hållbar utveckling, särskilt dem som rör jämställdhet,

(l) ta ledarrollen i den världsomfattande kampen mot bakslaget i fråga om jämställdhet och kvinnors rättigheter,

(m) med kraft uppmana kommissionen att vidareutveckla och förbättra insamlingen av könsuppdelade uppgifter och se till att dessa uppgifter bidrar till utarbetandet av bättre politik; och stärka Europeiska jämställdhetsinstitutet vad gäller både finansiering och kapacitet,

(n) omedelbart och fullt ut genomföra EU:s tredje handlingsplan för jämställdhet och säkerställa att 85 % av alla nya åtgärder som vidtas inom ramen för de yttre förbindelserna fram till 2025 bidrar till jämställdhet och egenmakt för kvinnor,

(o) notera och genomföra rekommendationerna i parlamentets resolution av den 10 mars 2022 om EU:s tredje handlingsplan för jämställdhet och därmed göra handlingsplanen till en topprioritering i alla delar av EU:s yttre åtgärder med hjälp av en genusförändrande och intersektionell ansats, sett både till handlingsplanens geografiska täckning och till dess åtgärdsområden, samt tillämpa jämställdhetsintegrering i alla delar av de yttre åtgärderna, vare sig det rör sig om handel, utvecklingspolitik, humanitärt bistånd, säkerhet eller områden såsom energi och jordbruk,

(p) utforma, finansiera och genomföra politik som minskar könets betydelse som fattigdomsfaktor både inom och utanför EU, genom yttre åtgärder, med vederbörligt beaktande av intersektionella faktorer, såsom exempelvis ålder, omsorgsansvar, funktionsnedsättning, etnicitet och sexualitet,

(q) åtgärda de systemiska och djupgående orsakerna till kvinnors fattigdom och ge kvinnor och flickor egenmakt i all deras mångfald genom allmän och yrkesmässig utbildning, livslångt lärande, icke-diskriminerande arbetsmöjligheter, tillgång till sociala tjänster, balans mellan obetald omsorg och sociala förpliktelser genom lagstiftningsinitiativ, motverkan av könsstereotyper och främjande av kvinnor som förebilder,

(r) efterlysa vidare insatser, lagstiftning och genomförande av befintliga åtgärder för att säkerställa kvinnliga hushållsanställdas rättigheter,

(s) förbättra EU:s insatser, resurser och verktyg, både internt och externt, när det gäller könsrelaterat våld, inbegripet våld i nära relationer, sexuellt, fysiskt, psykiskt och ekonomiskt våld, även i krigszoner, med beaktande av migration, prostitution och sexuellt utnyttjande,

(t) se till att kvinnor i all deras mångfald har tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster, även för sexuell och reproduktiv hälsa, såsom åldersanpassad undervisning i sex och samlevnad, preventivmedel, säkra och lagliga aborter, mödravård och omsorgsinriktade vårdtjänster,

(u) efterlysa ökade insatser för att hantera jämställdhetsfrågor inom ramen för den gröna omställningen, med tanke på klimatförändringarnas intersektionella och oproportionerliga inverkan på kvinnor och flickor, särskilt i utvecklingsländer samt notera att klimatförändringarnas effekter inte är könsneutrala,

(v) försvara och stärka civilsamhällsorganisationer som stöder kvinnors rättigheter.

2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna rekommendation till rådet samt för kännedom till kommissionen.

BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN

Föredraganden förklarar på eget ansvar att hon inte har mottagit några synpunkter från någon enhet eller person som ska förtecknas i denna bilaga i enlighet med artikel 8 i bilaga I till arbetsordningen.